

Universitätsbibliothek Paderborn

**Mvndvs Et Mvndi Partes, Divinæ Bonitatis Ac Ivstitiæ
Præcones**

Stengel, Georg

Ingolstadt, 1645

§. 12. Tenebris homines, in multis rebus etiam bonis iuuari.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52365](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-52365)

nī. Cui rei testis accedit Haitonus vir gra-
uis, qui in sua Sarmatarū historia, inclinatā
iam aciem Tartarorū, in prælio, vexillarij
præcantatione, dum tenebras offunderet
obscurissimas, restitutā, & victricē factam,
litteris prodidit. Ab hominibus ipsis hæc,
in aëre procurantur; sua ergo, non DEI ope-
ra, accusant, quando aërem caliginosum ac-
cusant; quia ipsi, cùm male agant, dile-
xerunt magis tenebras, quàm lucem, & lu-
ce, & tenebris abutentes. Nam omnia, pra- Psalm.
uis, fiunt *in arcum pranum*, qui telum re- 77.
torquet in jaculantē: ita enim & illi lædun-
tur ab usura omnium creaturarum.

§. XII.

*Tenebris homines, in multis rebus etiam bonis,
junari.*

Alium in finem, aliū in usum mundi Ma- Gen. 1. 4.
chinator dñisit lucem à tenebris; quando ap-
pellavit lucem diem, & tenebras noctem. Nam Psal. 103.
vtriusque author est D E v s , cui dicitur: 20.
Posuisti tenebras, & facta est nox; itemque:
Tuus est dies, & tua est nox. Vnde jure alij,
atque ex debito cecinerunt: *Benedicite noctes* Dan. 3.
& dies Domino. Quid ita? quia plurimas & 71.
ipsa nox habet utilitates. Eo tempore, aér,
terra, aquæ, bestiæ, & homines, à diurnis æ-
sti-

stibus ardentes, refrigerantur. Eo tempore, mortales quietius dormiunt. Eo tempore, qui nauigant, stellis iter metiuntur. Eo tempore, qui orant, collectius meditantur. Eo tempore pisces copiosius solent capi. Vnde

Luc. 5. 5.

& Apostoli per totam noctem pescantes, laborauerunt. Eo tempore, multi opera pia exercet, que interdiu facere non sinerentur.

Tob. 2. 9.

Frontin.

lib. 2. cap. 1.

Qua de caussa & Tobias rapiebat corpora occisorum, & occultabat ea in domo sua, & medius noctibus sepeliebat ea. Atque ut etiam ad militem veniā, eo tempore, tradit Frontinus, Iugurtham reget Numidarum prælia iniisse, semperque inclinato die, configere solitum; ut, si exercitus sius fugaretur, opportunam nocte haberet ad delitescendum.

Sab. lib.

6. En. 10.

Quam etiā habuerunt Christiani illi, quos Haytonus auctor est, in Georgianæ gentis monumentis proditum esse, in Alaniam compulos, impia Sauorini Persarum regis insectatione. Imminente autem fugientium ceruicibus hostili ferro, extemporali miraculo euenisse, ut profuga multitudo tenebris sit repente obsepta, in munitissimi valli speciem. Ita tenebræ, quos texere, etiā protexere. Ita bonis nox noxia non fuit. Cuius

rei gloria penes D^eV^m est; qui tantæ est poten-

tentiæ, vt non tantum creaturas habeat obedientes, sed ipsas etiā priuationes creaturarum; quibus ex luscis cæcos facit: tametsi tenebræ creatura non sint. *Nam lux quidem,*

S. Greg.
Nyssen. l.
Hexam.

ait S. Gregorius Nyssenus, ut esset, diuinum mandatum expectanit, tenebræ autem extiterunt, sine mādato, cùm mundus crearetur.

§. XIII.

Tenebris illuminatum S. Dionysium Areopagitam.

Quin ipsis quoque tenebris, & extraordinaria eclipsi, nouit D E v s , vti ad homines illuminandos. Christo paciente, plus, quam ad Thyesteam mensam, sol cohorescens radios lucemque resorbuit ; dies expalluit ; & , à sexta hora , tenebra factæ sunt super uniuersam terram, usque ad horam nonam. Centurio autem, & qui cum eo erant custodientes Iesum, viso terra motu, & his, quæ siebant (tenebris) timuerunt valde, dicentes : *Verè filius Dei erat iste.* Quod Centurioni prope crucem , id Dionysio Areopagitæ longè dissito contigit; qui eadem solis defectione lumen ad reuelationem gentium datum coepit videre. Rem ipse, cùm in Apollophanem Philosophum inuehitur, his verbis memorat. *Quid de illo, qui in tempore crucis domini-*

Matth.
27.45.

Dionys.
cefa-